

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра державного управління, документознавства
та інформаційної діяльності

06-14-165М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Основи публічного
адміністрування» для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня за освітньо-професійною
програмою «Публічне управління та адміністрування»
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково –
методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 1
від 2 вересня 2021 р.

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи публічного адміністрування» для здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Якимчук А. Ю. – Рівне : НУВГП, 2021. – 27 с.

Укладач: Якимчук А. Ю., доктор економічних наук, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Схвалено на засіданні кафедри державного управління,
документознавства та інформаційної діяльності.

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Відповідальний за випуск: Л. Х. Тихончук, д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Керівник групи забезпечення
спеціальності

Антонова С. Є.

© А. Ю. Якимчук, 2021
© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

1. Мета і завдання вивчення дисципліни.....	4
2. Тематика практичних занять	6
Тема 1. Предмет, методологічна основа публічного адміністрування.....	6
Тема 2. Основні теорії управління суспільством.....	6
Тема 3. Публічна сфера як єдність економічної, соціальної та політичної сфер.....	7
Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.....	8
Тема 5. Основи публічного адміністрування та влада.....	8
Тема 6. Закони та принципи публічного адміністрування.....	9
Тема 7. Організація публічного адміністрування.....	10
Тема 8. Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері.....	11
Тема 9. Основи публічного адміністрування та економіка. Функції публічного адміністрування у сфері економіки.....	12
Тема 10. Корпоративна влада та Основи публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях.....	12
Тема 11. Результативність та ефективність публічного адміністрування.....	13
Тема 12. Бюрократія в системі публічного адміністрування..	14
Тема 13. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.....	14
Тема 14. Відповідальність у публічному адмініструванні.....	15
3. Тематика самостійної роботи.....	16
4. Методи навчання.....	25
5. Методи оцінювання.....	25
6. Список рекомендованої літератури.....	26

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи публічного адміністрування» розрахована на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою підготовки бакалаврів за спеціальністю «Публічне управління і адміністрування».

Основною *метою* викладання дисципліни «Основи публічного адміністрування» є оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Предметом основ публічного адміністрування є процес досягнення національних цілей та інтересів через організацію діяльності суб'єктів публічної сфери, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів місцевого самоврядування.

Основними *завданнями* навчальної дисципліни є:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування, дослідження основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення сутності, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування в розвитку суспільства;
- вивчення основ методології, технологій та методів формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загальноцивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної і ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери;
- вивчення кращого міжнародного досвіду у сфері публічного адміністрування.

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- закони, принципи і механізми публічного адміністрування;
- предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування;
- перспективні наукові напрями розвитку публічного

адміністрування;

- технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;

- засади, механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування;

- основні засади публічного адміністрування в соціальній та економічній сферах;

- особливості публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях;

- особливості відповідальності суб'єктів публічного адміністрування за правопорушення у цій сфері.

Студенти повинні *уміти*:

- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;

- визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та використовуваними ресурсами, з урахуванням особливостей цього суб'єкта;

- визначити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і вартості;

- вживати заходи із впровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної та організаційної структури, з урахуванням змісту сучасних управлінських технологій;

- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

2. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Тема 1. Предмет, методологічна основа публічного адміністрування

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
2. Методологічна основа публічного адміністрування.
3. Основи публічного адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань та навчальна дисципліна.
4. Співвідношення управління та адміністрування.

Мета: Ознайомити студентів із методологічною основою публічного адміністрування, його принципами, методами, предметом та об'єктом.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Назвіть та охарактеризуйте основні підходи до розуміння публічного адміністрування.
2. Як ви розумієте поняття «Основи публічного адміністрування»?
3. Що є методологічна основа публічного адміністрування?
3. Як розрізняють основи публічного адміністрування?
4. У чому полягає співвідношення між управлінням й адмініструванням в сучасних умовах?

Практичне заняття № 2

Тема 2. Основні теорії управління суспільством

1. Джерела ідей управління суспільством і державою.
2. Формування та розвиток теорій управління суспільством та країною.
3. Основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини ХХ століття.
4. Японський варіант людських відносин.
5. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи.
6. Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм».
7. Публічне управління в контексті неокласичної теорії.

Мета: Ознайомити студентів із теоріями управління суспільством та державою.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Назвіть основні джерела ідей управління суспільством і країною?
2. Які ви знаєте теорії управління суспільством?
3. Назвіть основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини ХХ століття.
4. У чому полягає японський варіант людських відносин?
5. Що таке соціально-інженерний та гуманітарний підходи до управління суспільством?
6. Що таке концепція раціонального вибору?
7. Як ви розумієте поняття «новий менеджеризм»?
8. Що таке публічне управління в контексті неокласичної теорії?

Практичне заняття № 3

Тема 3. Публічна сфера як єдність економічної, соціальної й політичної сфери

1. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.
2. Співвідношення економіки й політичної економії.
3. Особливості поведінки людей в економічній та політичній сферах.
4. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; Основи публічного адміністрування та колектив; Основи публічного адміністрування та людина; Основи публічного адміністрування та суспільство.
5. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
6. Публічна сфера і публічна політика.

Мета: Ознайомити студентів складовими публічної сфери та місцем публічного адміністрування у ній.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. У чому полягає взаємозв'язок економічної науки, соціології й політології? Які відмінності між ними?
2. У чому виявляється співвідношення економіки та політичної економії? Деталізуйте.
3. Наведіть особливості поведінки людей в економічній й політичній сферах та різницю між ними?
4. Що таке соціальна сфера?
5. Яка дія ринкових принципів у політичній сфері?
6. Чим відрізняються і у чим подібні публічна сфера і публічна політика?

Практичне заняття № 4

Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування

1. Основні етапи формування й еволюції громадянського суспільства.
2. Сутнісна характеристика громадянського суспільства.
3. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
4. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.
5. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Мета: Ознайомити студентів із місцем публічного адміністрування у громадянському суспільстві.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення:

1. Що є громадянське суспільство?
2. Назвіть основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
3. Охарактеризуйте, як ви розумієте громадянське суспільство?
4. У чому проявляється місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні?
5. Як ви розумієте громадянське суспільство з точки зору формування єдиного комплексу цінностей та відносин?
6. У чому полягає автономність і органічна єдність громадянського суспільства і інституту держави?

Практичне заняття № 5

Тема 5. Основи публічного адміністрування та влада

1. Феномен влади та його ознаки.
2. Публічна влада в публічному адмініструванні, механізм їх взаємодії.
3. Держава як суб'єкт політичної влади.
4. Економічна влада та її сутність.
5. Поняття лобізму та його значення.
6. Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування.
7. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
8. Посадові особи місцевого самоврядування та їх функції.
9. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.

10. Вибори до органів місцевого самоврядування.
11. Органи самоорганізації населення.

Мета: Ознайомити студентів із теорією виникнення влади, її атрибутами, місцем у політичному житті та взаємозв'язок із публічним адмініструванням.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Що таке феномен влади, публічна влада та адміністрування, механізм їх взаємодії?
2. Що таке держава, як суб'єкт політичної влади? Дайте характеристику.
3. Що є економічна влада? Дайте характеристику.
4. Що таке лобізм? Дайте характеристику.
5. Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування? Дайте характеристику.
6. Назвіть представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
7. Що таке вибори до органів місцевого самоврядування?
8. Як ви розумієте поняття «органи самоорганізації населення»? Дайте характеристику.

Практичне заняття № 6

Тема 6. Закони та принципи публічного адміністрування

1. Призначення публічного адміністрування.
2. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
3. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами.
4. Закон розмежування центрів влади та управління.
5. Закон централізації та децентралізації влади.
6. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування.
7. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування та їх застосування.
8. Основи публічного адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
9. Послідовність етапів прийняття рішень.
10. Динаміка виконання рішень.

Мета: Ознайомити студентів із основними законами та принципами публічного адміністрування.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. У чому полягає призначення публічного адміністрування? Дайте характеристику.
2. У чому зміст загального закону соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища?
3. Що таке закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами? Дайте характеристику.
4. Як ви розумієте закон розмежування центрів влади та управління?
5. У чому полягає закон централізації та децентралізації влади?
6. Що таке закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування? Дайте характеристику.
7. Назвіть основні загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування та їх застосування?
8. Що таке Основи публічного адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень?
9. Наведіть послідовність етапів прийняття рішень.
10. Що таке динаміка виконання рішень? Дайте характеристику.

Практичне заняття № 7

Тема 7. Організація публічного адміністрування

1. Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування.
2. Нові тенденції в системі публічного адміністрування.
3. Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування.
4. Проблеми вибору найкращої форми правління.
5. Методи публічного адміністрування.
6. Застосування демократичних методів в адмініструванні.
7. Стиль публічного адміністрування.

Мета: Ознайомити студентів із організацією публічного адміністрування.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Що таке цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування?
2. Які ви знаєте нові тенденції в системі публічного адміністрування? Дайте характеристику.

3. Що таке механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування? Дайте характеристику.
4. У чому полягають проблеми вибору найкращої форми правління?
5. Назвіть методи публічного адміністрування. Дайте їм характеристику.
6. Яке застосування демократичних методів?
7. Як ви розумієте стиль публічного адміністрування?

Практичне заняття № 8

Тема 8. Основні засади публічного адміністрування соціальної сфери

1. Основні підходи до розуміння соціальної політики.
2. Основи публічного адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва.
3. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки.
4. Основи публічного адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
5. Основні види й етапи соціальної допомоги держави.
6. Зростання ролі позаекономічних факторів.
7. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення.
8. Забезпечення державою безпеки прав і інтересів споживачів.
9. Принципи оцінки ефективності соціальної політики.

Мета: Ознайомити студентів із теоріями управління суспільством та державою.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення:

1. Поняття соціальної політики.
2. Наведіть основні підходи до соціальної політики.
3. Яке місце публічного адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами? Дайте характеристику.
4. Назвіть основні види соціальної допомоги держави?
5. Як відбувається зростання ролі позаекономічних факторів?
6. У чому проявляються основи публічного адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва? Дайте характеристику.
7. Назвіть принципи оцінки ефективності соціальної політики.

Практичне заняття № 9

Тема 9. Основи публічного адміністрування та економіка. Функції публічного адміністрування у сфері економіки

1. Основні напрями формування й розвитку сучасної економічної системи.
2. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.
3. Основні напрями державного регулювання економікою.
4. Етапи формування та еволюції публічного адміністрування в сфері економіки.
5. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності.
6. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
7. Управління власністю в умовах демократичної, правової держави.
8. Антимонопольна діяльність.
9. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.
10. Механізми взаємодії суспільства та економіки.

Мета: Ознайомити студентів із функціями економіки у сфері публічного адміністрування.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Назвіть основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи. Дайте характеристику.
2. Які основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки?
3. Наведіть основні напрями державного регулювання економікою.
4. Назвіть етапи формування та еволюції публічного адміністрування в сфері економіки. Дайте характеристику.
5. Що таке держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності? Дайте характеристику.
6. Назвіть нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
7. Що таке антимонопольна діяльність? Дайте характеристику.

Практичне заняття № 10

Тема 10. Корпоративна влада та основи публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях

1. Поняття та види добровільних об'єднань, їх значення.
2. Загальні принципи управління в добровільних об'єднаннях.
3. Управління в громадських об'єднаннях та їх ознаки.
4. Управління в суспільно-господарських об'єднаннях.
5. Управління в господарських товариствах, що мають на меті отри-

мання прибутку.

6. Управління в релігійних об'єднаннях.

Мета: Ознайомити студентів із поняттям корпоративної влади у добровільних об'єднаннях.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Які ви знаєте види добровільних об'єднань? Дайте характеристику.
2. Назвіть принципи управління в добровільних об'єднаннях.
3. Що таке управління в громадських об'єднаннях?
4. Що таке управління в суспільно-господарських об'єднаннях?
5. У чому полягає управління в господарських товариствах, що мають на меті отримання прибутку? Дайте характеристику.
6. Який механізм управління в релігійних об'єднаннях?

Практичне заняття № 11

Тема 11. Результативність та ефективність публічного адміністрування

1. Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування.
2. Фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.
3. Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування.
4. Критерії результативності і ефективності.
5. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.
6. Контрактна система та неокорпоративізм.

Мета: Ознайомити студентів із розумінням результативності та ефективності публічного адміністрування.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Дайте визначення поняттям результативності та ефективності публічного адміністрування. Дайте характеристику.
2. Назвіть фактори результативності та ефективності публічного адміністрування. Дайте їм характеристику.
3. у чому полягає вимір продуктивності, результативності й ефективності публічного адміністрування?
4. Які ви знаєте критерії результативності і ефективності?
5. Назвіть фактори підвищення ефективності публічного адміністрування? Дайте характеристику.

Практичне заняття № 12

Тема 12. Бюрократія в системі публічного адміністрування

1. Бюрократія як наукова категорія та її вплив на формування системи адміністрування.
2. Теорія бюрократії М.Вебера та основні погляди.
3. Сучасні підходи в оцінці бюрократії.
4. Основні ознаки та атрибути бюрократії.
5. Політизація вищого чиновництва та його зміст.
6. Публічна служба й її категорії.

Мета: Ознайомити студентів із поняттям бюрократії в системі публічного адміністрування.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. Що таке бюрократія як наукова категорія? Дайте характеристику.
2. Наведіть основні ознаки та атрибути бюрократії.
3. Що таке політизація вищого чиновництва?
4. У чому полягала теорія бюрократії М.Вебера?
5. Назвіть сучасні підходи в оцінці бюрократії.
6. Що таке публічна служба? Дайте характеристику.

Практичне заняття № 13

Тема 13. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування

1. Поняття корупції та корупційних дій в сучасних умовах.
2. Політичні чинники запобігання проявам корупції.
3. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
4. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.
5. Кадрові чинники запобігання проявам корупції.
6. Нормативно-правові чинники запобігання проявам корупції.
7. Організаційні чинники запобігання проявам корупції.
8. Економічні чинники запобігання проявам корупції.
9. Морально-психологічні чинники запобігання проявам корупції.

Мета: Ознайомити студентів із антикорупційним законодавством у сфері публічного адміністрування.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. У чому полягає поняття корупції та корупційних дій?
2. Назвіть економічні чинники запобігання проявам корупції?

3. Назвіть політичні чинники запобігання проявам корупції.
4. Що таке нормативно-правові чинники запобігання проявам корупції? Дайте характеристику.
5. Назвіть кадрові чинники запобігання проявам корупції.
6. Які ви знаєте організаційні чинники запобігання проявам корупції? Дайте характеристику.

Практичне заняття № 14

Тема 14. Відповідальність у публічному адмініструванні

1. Правопорушення та відповідальність у сфері адміністрування.
2. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
3. Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не знаходяться на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
4. Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності.

Мета: Ознайомити студентів із видами відповідальності у сфері публічного адміністрування.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання до обговорення:

1. У чому полягають правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності?
2. Що таке правопорушення та відповідальність? Дайте характеристику.
3. У чому полягає відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування?
4. Як ви розумієте відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не знаходяться на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування?
5. Назвіть основні нормативно-законодавчі акти щодо правової відповідальності? Дайте характеристику.

3. Тематика самостійної роботи

Підготовка та організація самостійної роботи студентів

Тема 1. Предмет, методологічна основа публічного адміністрування

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Дайте характеристику.
2. Методологічна основа публічного адміністрування.
3. Основи публічного адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань та навчальна дисципліна.
4. Співвідношення управління та адміністрування.

Питання для самостійного опрацювання

1. Назвіть та охарактеризуйте основні підходи до розуміння публічного адміністрування. Дайте характеристику.
2. Як ви розумієте поняття «Основи публічного адміністрування»?
3. Що є методологічна основа публічного адміністрування?
3. Як розрізняють Основи публічного адміністрування?
4. У чому полягає співвідношення між управлінням та адмініструванням?

Тема 2. Основні теорії управління суспільством

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Джерела ідей управління суспільством і країною.
2. Формування та розвиток теорій управління суспільством та країною.
3. Публічне управління в контексті неокласичної теорії.
4. Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм».
5. Основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини XX століття. Дайте характеристику.
6. Японський варіант людських відносин.
7. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи.

Питання для самостійного опрацювання

1. Назвіть основні джерела ідей управління суспільством і країною?
2. Які ви знаєте теорії управління суспільством?
3. Назвіть основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини XX століття. Дайте характеристику.

4. Як ви розумієте поняття «новий менеджеризм»?
5. Що є концепція раціонального вибору?
6. У чому полягає японський варіант людських відносин?
7. Що таке соціально-інженерний та гуманітарний підходи до управління суспільством? Дайте характеристику.
8. Що таке публічне управління в контексті неокласичної теорії?

Тема 3. Публічна сфера як єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Публічна сфера і публічна політика.
2. Особливості поведінки людей в економічній та політичній сферах.
3. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.
4. Співвідношення економіки та політичної економії.
5. Соціальна сфера: Основи публічного адміністрування та людина; основи публічного адміністрування та колектив; основи публічного адміністрування та людина; основи публічного адміністрування та суспільство.
6. Дія ринкових принципів у політичній сфері.

Питання для самостійного опрацювання

1. У чому полягає взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології? Дайте характеристику.
2. У чому виявляється співвідношення економіки та політичної економії? Дайте характеристику.
3. Яка дія ринкових принципів у політичній сфері?
4. Наведіть особливості поведінки людей в економічній та політичній сферах та різницю між ними?
5. Що таке соціальна сфера? Дайте характеристику.
6. Чим відрізняються і у чим подібні публічна сфера і публічна політика? Дайте характеристику.

Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
2. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.

3. Структура громадянського суспільства.
4. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
5. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
6. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Питання для самостійного опрацювання

1. Як ви розумієте громадянське суспільство з точки зору формування єдиного комплексу цінностей та відносин?
2. Назвіть основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Дайте їм характеристику.
3. Охарактеризуйте, як ви розумієте громадянське суспільство?
4. У чому проявляється місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні? Дайте характеристику.
5. У чому полягає автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави?

Тема 5. Основи публічного адміністрування та влада

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Феномен влади та її значення.
2. Публічна влада та основи публічного адміністрування, механізм їх взаємодії.
3. Держава як суб'єкт політичної влади.
4. Економічна влада та її атрибути.
5. Поняття лобізму та його прояви.
6. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
7. Посадові особи місцевого самоврядування.
8. Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування.
9. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.
10. Вибори до органів місцевого самоврядування.
11. Органи самоорганізації населення та їх вплив на місцевий розвиток.

Питання для самостійного опрацювання

1. Що таке феномен влади, публічна влада та Основи публічного адміністрування, механізм їх взаємодії?

2. Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування? Дайте характеристику.
3. Назвіть представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Дайте їм характеристику.
4. Що є держава, як суб'єкт політичної влади?
5. Що є економічна влада? Дайте їй характеристику.
6. Що таке лобізм та яка його основна функція?
7. Що таке вибори органів місцевого самоврядування?
8. Як ви розумієте поняття «органи самоорганізації населення»?

Тема 6. Закони та принципи публічного адміністрування

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Призначення публічного адміністрування.
2. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
3. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування.
4. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами.
5. Закон розмежування центрів влади та управління.
6. Закон централізації та децентралізації влади.
7. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування та їх застосування.
8. Основи публічного адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
9. Послідовність етапів прийняття рішень.
10. Динаміка виконання рішень.

Питання для самостійного опрацювання

1. Як ви розумієте закон розмежування центрів влади та управління? Дайте характеристику.
2. У чому полягає закон централізації та децентралізації влади?
3. Що таке закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування?
4. Що таке закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами?
5. У чому полягає призначення публічного адміністрування?

6. У чому зміст загального закону соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища? Дайте характеристику.
7. Що таке Основи публічного адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень?
8. Назвіть основні загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування та їх застосування?
9. Наведіть послідовність етапів прийняття рішень.
10. Що таке динаміка виконання рішень? Дайте характеристику.

Тема 7. Організація публічного адміністрування

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування.
2. Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування.
3. Нові тенденції в системі публічного адміністрування.
4. Проблеми вибору найкращої форми правління.
5. Методи публічного адміністрування.
6. Застосування демократичних методів.
7. Стиль публічного адміністрування.

Питання для самостійного опрацювання

1. Яке застосування демократичних методів?
2. Як ви розумієте стиль публічного адміністрування?
3. Що таке цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування? Дайте характеристику.
4. Які ви знаєте нові тенденції в системі публічного адміністрування? Дайте характеристику.
5. Що таке механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування? Дайте характеристику.
6. У чому полягають проблеми вибору найкращої форми правління? Дайте характеристику.
7. Назвіть методи публічного адміністрування.

Тема 8. Основні засади публічного адміністрування соціальної сфери

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Основні підходи до соціальної політики.
2. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки.

3. Основи публічного адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
4. Основні види соціальної допомоги держави.
5. Зростання ролі позаекономічних факторів.
6. Забезпечення державою безпеки прав і інтересів споживачів.
7. Основи публічного адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва.
8. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення.
9. Принципи оцінки ефективності соціальної політики.

Питання для самостійного опрацювання

1. Як відбувається зростання ролі позаекономічних факторів?
2. Наведіть основні підходи до соціальної політики.
3. Яке місце публічного адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами? Дайте характеристику.
4. Назвіть основні види соціальної допомоги держави?
5. У чому проявляється публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва? Дайте характеристику.
6. Назвіть принципи оцінки ефективності соціальної політики.

Тема 9. Основи публічного адміністрування та економіка. Функції публічного адміністрування у сфері економіки

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи.
2. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.
3. Основні напрями державного регулювання економікою.
4. Етапи формування та еволюції публічного адміністрування в сфері економіки.
5. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності.
6. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
7. Управління власністю в умовах демократичної, правової держави.
8. Антимонопольна діяльність.
9. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.
10. Механізми взаємодії суспільства та економіки.

Питання для самостійного опрацювання

1. Наведіть основні напрями державного регулювання економікою. Дайте характеристику.
2. Назвіть основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи. Дайте характеристику.
3. Які основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки? Дайте характеристику.
4. Назвіть етапи формування та еволюції публічного адміністрування в сфері економіки.
5. Що таке держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності?
6. Назвіть нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу. Дайте характеристику.
7. Що таке антимонопольна діяльність?

Тема 10. Корпоративна влада та основи публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Поняття та види добровільних об'єднань.
2. Загальні принципи управління в добровільних об'єднаннях.
3. Управління в громадських об'єднаннях.
4. Управління в суспільно-господарських об'єднаннях.
5. Управління в господарських товариствах, що мають на меті отримання прибутку.
6. Управління в релігійних об'єднаннях.

Питання для самостійного опрацювання

1. У чому полягає управління в господарських товариствах, що мають на меті отримання прибутку? Дайте характеристику.
2. Назвіть принципи управління в добровільних об'єднаннях.
3. Що таке управління в громадських об'єднаннях?
4. Які ви знаєте види добровільних об'єднань?
5. Що таке управління в суспільно-господарських об'єднаннях?
6. Який механізм управління в релігійних об'єднаннях?

Тема 11. Результативність та ефективність публічного адміністрування

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.

2. Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування.
3. Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування.
4. Критерії результативності і ефективності.
5. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.
6. Контрактна система та неокорпоративізм.

Питання для самостійного опрацювання

1. Що таке контрактна система та неокорпоративізм?
2. Дайте визначення поняттям результативності та ефективності публічного адміністрування. Дайте характеристику.
3. Які ви знаєте критерії результативності і ефективності?
4. Назвіть фактори результативності та ефективності публічного адміністрування. Дайте характеристику.
5. у чому полягає вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування?
6. Назвіть фактори підвищення ефективності публічного адміністрування? Дайте характеристику.

Тема 12. Бюрократія в системі публічного адміністрування

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Бюрократія як наукова категорія та її основи.
2. Теорія бюрократії М.Вебера та її основи.
3. Сучасні підходи в оцінці бюрократії.
4. Основні ознаки та атрибути бюрократії.
5. Політизація вищого чиновництва.
6. Публічна служба.

Питання для самостійного опрацювання

1. Що таке політизація вищого чиновництва?
2. У чому полягала теорія бюрократії М.Вебера?
3. Назвіть сучасні підходи в оцінці бюрократії.
4. Наведіть основні ознаки та атрибути бюрократії.
5. Що таке бюрократія як наукова категорія?
6. Що таке публічна служба? Наведіть ознаки.

Тема 13. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Поняття корупції та корупційних дій.
2. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
3. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.
4. Політичні чинники запобігання проявам корупції.
5. Нормативно-правові чинники запобігання проявам корупції.
6. Організаційні чинники запобігання проявам корупції.
7. Економічні чинники запобігання проявам корупції.
8. Кадрові чинники запобігання проявам корупції.
9. Морально-психологічні чинники запобігання проявам корупції..

Питання для самостійного опрацювання

1. Які ви знаєте організаційні чинники запобігання проявам корупції?
2. У чому полягає поняття корупції та корупційних дій?
3. Назвіть політичні чинники запобігання проявам корупції.
4. Назвіть економічні чинники запобігання проявам корупції?
5. Що таке нормативно-правові чинники запобігання проявам корупції?
6. Назвіть кадрові чинники запобігання проявам корупції.

Тема 14. Відповідальність у публічному адмініструванні

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Правопорушення та відповідальність.
2. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
3. Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не знаходяться на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
4. Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності.

Питання для самостійного опрацювання

1. У чому полягають правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності?
2. Що таке правопорушення та відповідальність?
3. У чому полягає відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних

підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування?

4. Як ви розумієте відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не знаходяться на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування?
5. Назвіть основні нормативно-законодавчі акти щодо правової відповідальності?

4. Методи навчання

Самостійна робота студентів передбачає наступні методи навчання: консультативну роботу; підготовку і презентацію проблемної лекції; - підготовку і презентацію міні-лекції; підготовку і презентацію реферату; завдання для індивідуальної роботи студентів.

5. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовним модулем включають тестові питання.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з практичних занять – з допомогою перевірки виконаних завдань;
- за індивідуальним дослідним завданням – з допомогою перевірки та захисту звіту про самостійну роботу.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Розподіл балів, що отримують студенти

Розподіл балів, що присвоюються студентам для заліку представлено в табл. 1.

Таблиця 1. Розподіл балів за формами контролю

Модуль 1. Поточний контроль							Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1								
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	40	100
5	5	5	5	4	4	4		
Змістовий модуль 2								
Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	40	
4	4	4	4	4	4	4		

Т – тема лекційного заняття.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Основи публічного адміністрування 06-14-88S для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою 281 Публічне управління та адміністрування. Рівне. НУВГП. 2021. 12 с.

Базова

2. Якимчук А. Ю., Корецький О. М. Публічне адміністрування : навчальний посібник. Донецьк : Юго-Восток, 2014. 224 с.
3. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування. Х. : ХНАУ, 2018. 278 с.
4. Публічне адміністрування : навчально-методичний посібник / уклад.: Н. П. Матюхіна та ін. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. 79 с.

Допоміжна

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 30. С. 141.
2. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 року N 3723-XII.
3. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII.
4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року N 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 1997, № 24, ст. 170.
5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 21.05.1997 р. № 586-XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 18. С.190.
6. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2000. № 48. С.400.
7. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 20.06.1999 р. № 783-XIV. *Урядовий кур'єр*. 1999. № 165.
8. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 47. С. 256.
9. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої

влади: Указ Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085/2010.

10. Державне управління : підручник / Мельник А. Ф., Оболенський О. Ю., Васіна А. Ю.; за ред. А. Ф. Мельник. К. : Знання, 2009. 582 с.
11. Демократичне урядування і Основи публічного адміністрування: проблеми вимірювання й аудиту : науково-методичний посібник / Колодій А. Ф. та ін. Київ : НАДУ, 2011. 56 с.
12. Якимчук А. Ю. Регіональна статистика : навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2013. 143 с.

Інформаційні ресурси

1. Репозиторій Національного університету водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/>.
2. МОН України. Нормативна база. URL: <http://www.mon.gov.ua>. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. Електронний фонд. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Наукова бібліотека НУВГП (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії). URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>.
4. Ястремська О. М., Мажник Л. О. Основи публічного адміністрування : навчальний посібник. Х. : ХНЕУ. URL: www.dut.edu.ua/uploads/1_1444_92306508.pdf.
5. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу у ВНЗ України. URL: <http://www.znz.edu-ua.net>. – Назва з екрана.
6. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека. Електронний фонд. URL: <http://litopys.com.ua/places/b-bl-oteki/r-vnenska-o,lasna-un-versalna-naukova-b-bl-oteka-/>.
7. Стандарти вищої освіти за усіма рівнями вищої освіти. URL: <http://education-ua.org/ua/artickes/689-standarti-vishchoji-osviti>. – Назва з екрана.